

1-2008

NDF Nieuwsbrief

Een kwartaaluitgave van de Nederlandse Diabetes Federatie

MEI 2008

Nationale Diabetes Dag

DIABETES IN DE KETEN Samenwerken aan goede diabeteszorg

Op 20 maart vond in de Rai in Amsterdam de Nationale Diabetes Dag plaats. Met honderden bezoekers vanuit alle disciplines, minister Klink als keynote spreker, Paul Rosenmöller als debatvoorzitter en zo'n vijftig sprekers op het plenaire podium en bij de acht symposia en vier workshops, bewees het event zich wederom als het tweejaarlijks hoogtepunt voor 'diabetes Nederland'. Trefpunt voor alle professionals die betrokken zijn bij diabeteszorg, -preventie en -beleid.

Foto: NDF voorzitter Reinout van Schilfgaarde opent het congres.

'De overheid als schakel in de diabeteszorg-keten'. Aldus de titel van de NDD-speech van minister Klink, waarin hij oproep tot een gezamenlijke aanpak. Volgens Klink mogen er geen schotten meer bestaan tussen de eerste en tweede lijn. Ook pleitte hij voor een integratie van zorg en preventie. Nu wordt zorg nog te veel beperkt tot behandelen. Maar volgens de minister is het de bedoeling uiteindelijk preventie en behandeling aan elkaar te koppelen.

Ter gelegenheid van het congres 'Diabetes in de Keten' gaf de NDF een magazine uit met dezelfde titel. In het magazine een compleet overzicht van het programma, artikelen en interviews. Een greep uit de inhoud: Diabetes en bloedverwantschap, campagne Kijk op Diabetes, het ZonMw programma Diabetes Keten zorg - bevindingen en ervaringen, de digitale diabetes toekomst, kinderen en diabetes. Het magazine is nog gratis aan te vragen via info@diabetesfederatie.nl

Het congres bood een gevarieerd programma met vier plenaire optredens, acht symposia, vier workshops en een slotdebat. Het overgrote deel van de bijdragen is te vinden op de website van de NDF, evenals een kort verslag, foto's en een overzicht van de verleende accreditaties. Als ook de Nieuwsflits die op 20 maart werd verspreid naar aanleiding van de ondertekening van het Manifest 'Elektronische gegevensuitwisseling voor diabeteszorg'.

www.diabetesfederatie.nl

MANIFEST E-DIABETES

Minister Klink benadrukte tijdens het NDD-congres het belang van goede informatieuitwisseling tussen alle partijen, inclusief de patiënt. Om zijn woorden kracht bij te zetten ondertekende hij na zijn speech het Manifest 'Elektronische gegevensuitwisseling voor diabeteszorg'. Het manifest werd eveneens ondertekend door NDF, NPCF, ZN, IZIT Preventzorg en Nictiz, die in opdracht van VWS uitvoering geeft aan het programma e-Diabetes. De ondertekenaars van het manifest verklaren zich gezamenlijk ervoor te zullen inzetten dat er binnen vijf jaar beproefde technische standaarden zijn voor de uitwisseling van diabeteszorg gerelateerde informatie.

De tekst van het manifest vindt u op www.diabetesfederatie.nl.

Ontwikkeling Normstelsel Ketenkwaliteit Diabeteszorg

In de zomer van 2007 werd door stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector een Normstelsel Ketenkwaliteit Diabeteszorg vastgesteld. Het Normstelsel is compatibel met de ISO 9001:2000. NDF juicht de introductie van een dergelijk normstelsel van harte toe. Inmiddels hebben HKZ en NDF besloten tot een update van het normstelsel. Op dit moment wordt binnen de NDF hard gewerkt aan een versie die gebaseerd is op de uitgangspunten van de in 2007 geactualiseerde NDF Zorgstandaard, in nauwe samenwerking met stichting HKZ. De update wordt begeleid door een werkgroep waarin DiHAG, NIV, KNMP, DVN en EADV vertegenwoordigd zijn.

CONTENT E-DIABETES DATASET

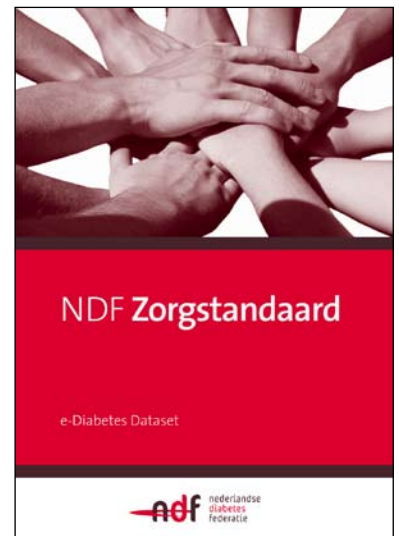
Op 22 april 2008 heeft het bestuur van de Nederlandse Diabetes Federatie unaniem ingestemd met het rapport Content e-Diabetes Dataset. Het rapport is inmiddels aangeboden aan en overgenomen door opdrachtgever Nictiz.

Met de totstandkoming en unanieme acceptatie van de e-Diabetes Dataset is een belangrijke stap gezet ten behoeve van een effectieve operationalisering van de diabeteszorgketen. Waar de NDF Zorgstandaard de inhoud van het zorgaanbod voor de diverse disciplines omschrijft, biedt de e-Diabetes Dataset een uniforme 'informatie-standaard' voor functionele samenwerking tussen de disciplines. In concreto geeft het rapport antwoord op de vraag welke content partijen beschikbaar dienen te stellen ten behoeve van een effectieve informatie uitwisseling binnen de keten.

Het rapport is opgesteld door de tijdelijke NDF adviescommissie CEDD. Volgens voorzitter Adriaan Mol in zijn voorwoord, is het rapport tot stand gekomen door te starten met die standaarden en protocollen die al aanwezig waren. De dataset zoals die nu wordt gepresenteerd is

het resultaat van een uitgebreid overleg- en consultatietraject. In de commissie waren de belangrijkste bij diabetes betrokken hulpverleners en patiëntenvertegenwoordigers vertegenwoordigd. Overige zorgverleners werden geconsulteerd. Een voorlopige versie werd voorgelegd aan 120 zorgverleners en patiëntenvertegenwoordigers. De feedback uit deze ronde is verwerkt in het uiteindelijke resultaat.

Het complete rapport Content e-Diabetes Dataset is als pdf beschikbaar op www.diabetesfederatie.nl. Te zijner tijd zal de feitelijke dataset als bijlage worden toegevoegd aan de NDF Zorgstandaard.

KIJK OP DIABETES

Proefimplementatie Routeplanner Diabetespreventie

In 2006 ging Kijk op Diabetes van start als een massieve preventiecampagne die met name mensen met een verhoogd risico bewust moet maken van dat risico en van hun eigen rol. De campagne geeft antwoord op vier vragen:

- Behoor ik tot een risicogroep?
- heb ik een verhoogd risico op het krijgen van diabetes?
- Heb ik diabetes of een verhoogd risico daarop?
- wat nu te doen bij diabetes of wat nu te doen gestoord nuchter glucose (IFG)?

Routeplanner Diabetespreventie: protocol voor opvang van hoogrisicogroepen voor Diabetes type 2.

Van meet af aan heeft Kijk op Diabetes samengewerkt met regionale en lokale partijen die de campagne inzetten voor preventie activiteiten in de eigen omgeving. Om die strategie meer basis te geven is vanuit Kijk op Diabetes het initiatief

genomen voor de ontwikkeling van de Routeplanner Diabetespreventie. Bij diabetes, vindt follow-up in de zorg plaats en kan goede

diabeteszorg gegeven worden conform de Zorgstandaard. Is er sprake van een voorstadium (gestoord nuchter glucose of IFG) dan is de begeleiding vaak niet goed geregeld. In 'Kijk op Diabetes' is daarom samen met twee diabeteszorggroepen de routeplanner Diabetespreventie voor mensen met IFG opgesteld. Hierin wordt uitgelegd hoe door middel van leefstijlinterventies gezond gedrag bevorderd kan worden en welke taken de zorgprofessionals daarin kunnen ontwikkelen. Uit evaluatie blijkt dat de Routeplanner Diabetespreventie goed bruikbaar is in de reguliere zorgpraktijken en dat verdere implementatie wenselijk is.

Pilot

In september 2008 starten de initiatiefnemers van Kijk op Diabetes samen met de Landelijke Vereniging Georganiseerde Eerste Lijn (LVG) en GGD Nederland een implementatietraject. Dit traject wordt gefinancierd door ZonMw. Door middel van proefimplementaties wordt de Routeplanner Diabetespreventie duurzaam in de 'normale' zorgpraktijk opgenomen. Drie Regionale Ondersteuningsorganisaties Eerstelijns (ROS) en GGD'en gaan in een pilot met lokale partners als diëtisten, fysiotherapeuten, thuiszorgorganisatie(s), welzijnsorganisatie(s), gemeenten en lokale verzekeraar(s) het protocol lokaal toepassen. Zowel de ROSsen als de GGD'en ontvangen een budget om de werk-

zaamheden te realiseren. De ervaringen van de proefimplementaties en resultaten van begeleidend onderzoek worden verwerkt in een overdraagbare leidraad. Deze leidraad, die begin 2010 beschikbaar komt, ondersteunt implementatietrajecten van de Routeplanner Diabetespreventie in Nederland.

NATIONAAL DIABETES ACTIEPLAN

Op 30 januari vond in Amersfoort de Werkconferentie Nationaal Actieprogramma Diabetes plaats, georganiseerd door VWS en NDF. Het multidisciplinaire gezelschap dat zich in Amersfoort verzamelde ging een dag lang in discussie om samen ideeën te genereren voor de inhoud van het actieprogramma. Het verslag van de conferentie is te vinden op www.diabetesfederatie.nl.

Wat is er sindsdien gebeurd? Bij ideeën is het niet gebleven. Inmiddels heeft VWS besloten het Nationaal Actieprogramma Diabetes als project uit te besteden aan de NDF. Onder een nieuwe titel: Nationaal Diabetes Actieplan. De opdracht bestrijkt voorslagnog een periode van vier jaar. Op dit moment werkt de NDF aan de formatie van een projectteam.

De eerste vijf maanden zijn benoemd als ontwerpfasen. In die fase zal het projectteam zich concentreren op de inhoudelijke ontwikkeling en planmatige vormgeving van het actieplan. Dat zal gebeuren in intensief overleg met het veld. Het Nationaal Diabetes Actieplan begint niet bij nul. Inzet is om relevante initiatieven, pilots en projecten zoveel mogelijk te integreren.

Het Nationaal Diabetes Actieplan zal ook geen blauwdruk zijn. Volgens NDF directeur Bert Kuipers zal zowel de ontwikkeling als de implementatie van het actieprogramma een incrementeel en interactief proces zijn. "Het doel is te komen tot een nationaal gedragen, kwalitatief hoogwaardig ketenconcept voor effectieve diabeteszorg en -preventie. Dat is geen format dat wij voorschrijven maar een ontwikkeling die wij faciliteren."

Uitgangspunt voor het ketenconcept is de NDF Zorgstandaard. Zoals de naam al aangeeft beperkt de standaard zich tot zorg. Belangrijk doel van het Nationaal Diabetes Actieplan is om deze beperking, in denken en doen, te doorbreken. Binnen het actieplan wordt preventie beschouwd als integraal onderdeel van het ketenaanbod. Om die reden is besloten dat, binnen het ontwikkelingstraject van het actieplan, de NDF Zorgstandaard zal worden uitgebreid met een 'preventie-standaard'. Inmiddels is er een Werkgroep Preventie geformeerd waarin veldpartijen samenwerken aan de inhoudelijke ontwikkeling van het thema.

Bert Kuipers: "Het Nationaal Diabetes Actieplan is een unieke kans om als veld, gesteund door de overheid, onze ambities waar te maken. VWS initieert een stroomversnelling maar het is wel onze koers. Dat betekent wel: alle hens aan dek!"